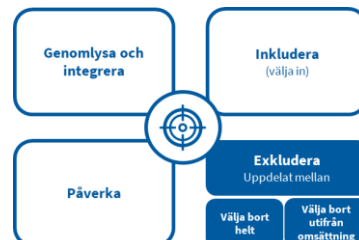


Exkluderingskriterier och lista per fjärde kvartalet 2025

Länsförsäkringar Fondförvaltning tillämpar ett flertal kompletterande ansvarsfulla investeringsstrategier som säkerställer att hållbarhetsfaktorer integreras i egna fonder (se figur och [länk](#)). Syftet är att förbättra de långsiktiga avkastnings-förutsättningarna i förvaltningen och samtidigt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling.



En av strategierna är **exkludering** och tillämpningen av hållbarhetsrelaterade exkluderingskriterier. Fastställda kriterier speglar prioriteringen av de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer som investeringsprocesserna beaktar. Kriterierna implementeras vid direktinvesteringar i aktier, företagsobligationer och statsobligationer i Länsförsäkringar Fondförvaltnings fonder.

Som en del av strategin påverkan för Länsförsäkringar Fondförvaltning dialoger med enskilda bolag. Syftet med dialogerna är att förmedla förväntningar, förmå bolag vidta åtgärder samt att informera investeringsprocessen.

Exkluderingskriteriernas utformning

I tabellen presenteras de gällande exkluderingskriterierna mot bolag, stater och jurisdiktioner. Kriterierna är baserade på de gemensamma kriterierna inom Länsförsäkringar AB men Fondförvaltningen tillämpar även utökade exkluderingskriterier. Kriterierna är antingen utformade utan en omsättningsgräns (ingen omsättning tillåts) eller med en specifik omsättningsgräns. Bolag och stater som träffas av kriterierna bedöms ge upphov till negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Länsförsäkringar ABs gemensamma ställningstaganden ger en fördjupning till kriterierna (se [länk](#)).

Exkluderingskriteriers fokus	Typ av kriterier och gräns för exkludering ¹
Allvarlig överträdelse av principer för ansvarsfullt företagande (främst FN Global Compacts och OECDs riktlinjer)	Välja bort helt
Fossila bränslen (förbränningskol samt olja och gas)	Välja bort utifrån omsättningsgräns • Utvinning och energiproduktion med förbränningskol >5% • Okonventionell utvinning av olja och gas >5% • Prospektering och konventionell utvinning av olja och gas >5%
Kontroversiella vapen	Välja bort helt
Pornografi (produktion av pornografiskt material)	Välja bort helt

¹ Enligt riktlinjerna från Fondbolagens Förening används gränsvärdet 5% av omsättningen för att definiera involvering i viss typ av verksamhet som uppfyller exkluderingskriteriet. Denna metod med gränsvärden används även regelbundet av leverantörer av hållbarhetsrelaterade data för att kategorisera ett bolags involvering i olika typer av verksamheter. Omsättningsgränsen avser omsättning från extern försäljning baserat på data som tillhandahålls av externa dataleverantörer.

Spel om pengar (avser både online och landbaserat spel)	Välja bort utifrån omsättningsgräns • Online-kasino >5% • Landbaserade kasinon >5%
Tobaksprodukter	Välja bort utifrån omsättningsgräns • Produktion av tobaksprodukter >5%
Mänskliga rättigheter, demokrati, korruption och skatt (inklusive ryska bolag på EUs sanktionslista)	Välja bort helt

Lista över exkluderade bolag och stater per fjärde kvartalet 2025

På följande sidor listas de bolag som bedöms träffas av exkluderingskriterierna inom valda jämförelseindex (Global- och Sverige-index). Stater och statskontrollerade bolag redovisas oavsett indextillhörighet. Nytt analysunderlag integreras successivt och vid behov uppdateras bedömningarna. Nya bolag, stater och jurisdiktioner som lagts till listan denna uppdatering per fjärde kvartalet 2025 markeras med * nedan.

Allvarlig överträdelse av principer för ansvarsfullt företagande

Länsförsäkringar AB direktinvesterar inte i bolag som bedöms överträda internationella principer för ansvarsfullt företagande, överenskommelser och underliggande konventioner där påverkansarbete med bolaget inte nått önskvärt resultat.

Länsförsäkringar AB genomlyser regelbundet egna portföljer och fonder, inklusive fonder inom fondförsäkring, för att identifiera eventuella bolag involverade i överträdelser. Genomlysningen omfattar:

- FN:s Global Compact principer för ansvarsfullt företagande (del av SFDRs PAI 1.10);
- OECD:s riktlinjer för multinationella företag (del av SFDRs PAI 1.10);
- FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter; samt
- underliggande konventioner (se fullständig täckning i genomlysningen via [länk](#)).

Principerna för ansvarsfullt företagande berör bl.a. områdena miljöhänsyn, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, samt anti-korruption. Följande bolag bedöms vara involverade i allvarliga överträdelser och är i nuläget exkluderade. Påverkansarbete kan fortgå med utvalda bolag.

- **China Northern Rare Earth (Group) High-Tech Co Ltd**
Koppling till miljöförstöring i samband med hantering av gruvavfall i Kina.
- **China Petroleum and Chemical Corporation**
Koppling till människorättskränkningar genom sina affärsrelationer i flera konfliktpåverkade och högriskområden.
- **Inner Mongolia Baotou Steel Union Co. Ltd.**
Koppling till miljöförstöring i samband med hantering av gruvavfall i Kina.
- **Oil & Natural Gas Corp Ltd**
Koppling till människorättskränkningar i Myanmar, Sydsudan och Syrien
- **Metallurgical Corporation of China Ltd.**
Koppling till miljöförstöring orsakad av gruvavfall i Papua Nya Guinea.
- **Boeing Company**
Koppling till flera betydande incidenter avseende produktkvalitet och säkerhet
- **PetroChina Co Ltd.**
Koppling till kränkningar av mänskliga rättigheter i samband med oljeutvinning i konfliktländer, bl.a. Syrien.

inklusive två krascher med 737 Max 8 flygplan vilket har orsakat hundratals dödsfall

- **Vale SA**

Koppling till återkommande olyckor med avfallsdammar från gruvproduktion i Brasilien.

- **Zijin Mining Group Co Ltd**

Koppling till kränkningar av mänskliga rättigheter.

Fossila bränslen

Länsförsäkringar AB direktinvesterar inte i följande bolag verksamma inom fossila bränslen²:

- gruv- och kraftförsörjningsbolag vars omsättning från [förbränningskol](#) överstiger 5 procent
- energibolag vars omsättning från [prospektering och konventionell utvinning av olja och gas](#) överstiger 5 procent
- energibolag vars omsättning från [okonventionell utvinning av olja och gas](#) överstiger 5 procent,
- bolag, i förekommande fall, med betydande oljereserver och produktion där förutsättningarna för meningsfullt påverkansarbete med bolaget bedöms vara otillräckliga.

Förbränningskol – utvinning och/eller för energiproduktion (kraftförsörjning)

- | | |
|--|--|
| • Alliant Energy Corporation | • INNER MONGOLIA YITAI COAL |
| • Adani Enterprises Limited* | • JSW Energy Ltd |
| • Adani Power Ltd | • Manila Electric |
| • Ameren Corporation | • NTPC Ltd. |
| • BHP Group Ltd | • Origin Energy Ltd |
| • China Coal Energy | • Polska Grupa Ener |
| • China Power Intl Dev. | • PPL Corporation |
| • China Resources Power Hldgs | • PT Astra Int'l |
| • China Shenhua Energy | • Pt Dian Swastatika Sentosa Tbk |
| • CITIC Ltd | • PT United Tractors |
| • CLP Holdings Limited | • SDIC Power Holdings Co. Ltd. A |
| • CMS Energy Corporation | • Sembcorp Industries Ltd |
| • Coal India Ltd | • Shaanxi Coal Industry Company Limited |
| • DTE Energy Co | • Shanxi Coking Coal Energy Group Co Ltd |
| • Emera, Inc. | • Shanxi Lu'an Environmental Energy Development Co., Ltd. |
| • Eneva S.A. | • Shenergy Co. Ltd. |
| • Evergy Inc | • Southern Company |
| • FirstEnergy Corporation | • Tata Power Co Ltd |
| • Formosa Chemicals & Fibre Corporation | • Tbea Co.,ltd. |
| • GD Power Development Co Ltd | • Tenaga Nasional |
| • Glencore PLC | • TORRENT POWER LTD |
| • Guangdong Investment Ltd | • Washington H.Soul Pattinson & Co Ltd |
| • Guanghui Energy Co Ltd | • WEC Energy Group Inc shares |
| • Henan Shen Huo Coal Industry And Electricity Power Co.,ltd. | • Wintime Energy Group Co Ltd |

² Omsättningssiffror för fossila bränslen baseras på information om bolagen från licensierad databas per september 2025.

- Huaneng Power Int'l
- Huolinhe Opencut Coal Industry Corp Ltd of Inner Mongolia
- Im Junzhen Ener
- Yankuang Energy Group Co Ltd
- Zhejiang Zheneng Electric Power Co Ltd

Olja och gas - okonventionell utvinning^{3 4}

- Canadian Natural Resources
- Cenovus Energy Inc
- ConocoPhillips
- Suncor Energy Inc

Olja och gas - prospektering och konventionell utvinning⁵

- ARC Resources Ltd
- ADNOC Drilling Company PJSC
- Aker BP ASA Shs
- BP PLC
- Canadian Natural Resources, Ltd.
- Cenovus Energy Inc
- Chesapeake Energy Corporation
- Chevron Corporation
- China Oilfield Services
- China Petroleum & Chemical Corporation
- ConocoPhillips
- Coterra Energy Inc
- Devon Energy Corporation
- Diamondback Energy Inc
- Eni SPA Common Stock
- EOG Resources
- EQT Corporation
- Equinor ASA
- ExxonMobil Corporation
- Galp Energia SGPS
- Guanghui Energy Co Ltd
- Inpex Corporation
- Occidental Petroleum Corporation
- Oil & Natural Gas
- OIL INDIA LTD
- OMV AG
- PetroChina
- Petroleo Brasileiro Sa Petrobras
- PRIO SA
- PTT Exploration & Production PCL
- Repsol SA
- Santos Limited
- Saudi Arabian Oil Co (Aramco)
- Shell PLC
- Suncor Energy, Inc.
- Tourmaline Oil Corp
- Whitecap Resources Inc.
- Woodside Energy Group Ltd

Kontroversiella vapen

Länsförsäkringar AB direktinvesterar inte i bolag som bedöms vara involverade i klusterbomber, anti-personella landminor, biologiska och kemiska vapen, inklusive vit fosfor och utarmat uran, samt kärnvapen. Följande bolag är i nuläget exkluderade.

- **Airbus group**
Koppling till kärnvapen.
- **BAE Systems PLC**
- **General Dynamics Corp**
Koppling till kärnvapen och vit fosfor.

³ Okonventionell olja och gas avser bolag involverade i utvinning av olja från oljesand, utvinning av skifferolja- och gas genom okonventionella metoder, s.k. "fracking", samt utvinning av gas från kol.

⁴ Samtliga bolag under denna rubrik träffas även av kriterierna för konventionell utvinning av olja och gas.

⁵ Prospektering och konventionell utvinning av olja och gas avser bolag som inom energisektorn tillhör under-sektorerna (GICS klassificering) "integrated oil & gas", "oil & gas drilling", "oil & gas exploration & production".

Koppling till kärnvapen, utarmat uran och vit fosfor.

- **Honeywell International**

Koppling till kärnvapen.

- **ICL Group Ltd.**

Koppling till vit fosfor.

- **L3Harris Technologies, Inc.**

Koppling till kärnvapen.

- **Larsen & Toubro Limited**

Koppling till kärnvapen.

- **Leidos Holdings Inc**

Koppling till kärnvapen.

- **Leonardo S.p.a**

Koppling till kärnvapen.

- **Lockheed Martin Group**

Koppling till kärnvapen.

- **Northrop Grumman Corp**

Koppling till kärnvapen och utarmat uran.

- **RTX Corp**

Koppling till kärnvapen.

- **Safran SA**

Koppling till kärnvapen.

- **Textron Inc.**

Koppling till kärnvapen.

- **Thales**

Koppling till kärnvapen.

- **The Boeing Company**

Koppling till kärnvapen

- **Solar Industries India***

Koppling till klustervapen.

- **LIG Nex1 Co Ltd**

Koppling till klustervapen.

Pornografi

Länsförsäkringar AB direktinvesterar inte i bolag med omsättning från produktion av pornografiskt material.

- *Inga bolag med denna typ av verksamhet har identifierats inom respektive jämförelseindex.*

Spel om pengar

Länsförsäkringar AB direktinvesterar inte i bolag vars omsättning från kommersiellt kasinospel online eller kommersiellt landbaserat spel på kasinon överstiger 5 procent.

Kommersiellt spel online och kommersiellt landbaserat spel

Exkluderingskriteriet för kommersiellt spel online omfattar bolag som är involverade i utveckling, drift, förvaltning och/eller marknadsföring av aktiviteter som omfattar spel om pengar på kasinon, spelautomater och/eller poker (motsvarande) online.

Exkluderingskriteriet för kommersiellt landbaserat spel omfattar bolag som bedriver landbaserad spelverksamhet och erbjuder spel om pengar på kasinon, spelautomater och/eller poker (motsvarande).

Följande bolag är i nuläget exkluderade.

- **Evolution AB**

- **Aristocrat Leisure Limited**

- **DraftKings Inc.**

- **Entain PLC**

- **FDJ UNITED***

- **Galaxy Entertainment Group Ltd.**

- **Genting Singapore Ltd**

- **Greek Org of Football Prognostics S.A.**

- **Konami Group Corp**

- **Las Vegas Sands Inc**

- **PADDY POWER PLC**

- **Sands China Ltd**

Tobak

Länsförsäkringar AB direktinvesterar inte i bolag vars omsättning från produktion av tobaksprodukter överstiger 5 procent. Följande bolag är i nuläget exkluderade.

- **Altria Group**
 - **British American Tobacco**
 - **Imperial Brands Plc**
 - **ITC Limited**
 - **Japan Tobacco Inc**
 - **KT&G Corp (Korea Tobacco & Ginseng Corp)**
 - **Philip Morris International**
 - **Eastern Company S.A.E**
-

Stater och jurisdiktioner samt statligt kontrollerade bolag

Länsförsäkringar AB direktinvesterar inte i statsobligationer från utvalda stater och jurisdiktioner av skäl som beskrivs nedan. Vidare görs inga direktinvesteringar i statligt kontrollerade noterade ryska bolag av ytterligare skäl som beskrivs nedan.

Om direktinvesteringar görs i statsobligationer är det som regel i svenska statsobligationer, statsobligationer från andra europeiska länder eller USA.

Stater och jurisdiktioner utifrån mänskliga rättigheter, demokrati, och korruption

Exkluderingskriteriet omfattar stater som *sammantaget* bedöms vara auktoritära, icke fria, korrupta samt kränker mänskliga rättigheter. Stater med denna bedömning motverkar en hållbar utveckling och anses inte agera ansvarsfullt.

- **Afghanistan**
- **Belarus**
- **Burundi**
- **Centralafrikanska republiken***
- **Demokratiska Republiken Kongo (DRC)**
- **Ekvatorialguinea**
- **Eritrea**
- **Haiti**
- **Irak***
- **Iran**
- **Jemen**
- **Libyen**
- **Myanmar**
- **Nicaragua**
- **Nordkorea**
- **Republiken Kongo (Brazzaville)**
- **Ryssland**
- **Somalia**
- **Sudan**
- **Sydsudan**
- **Syrien**
- **Tajikistan***
- **Tchad**
- **Turkmenistan**
- **Venezuela**

Direktinvesteringar i hållbarhetsinriktade obligationer från utvecklingsbanker är inte föremål för dessa exkluderingskriterier, även i de fall där stater på listan ovan både kan vara mottagare av investeringar och/eller delägare i utvecklingsbanken. Förhållningssättet tar sin utgångspunkt i att medel från denna typ av obligationer ska vara öronmärkta till att främja en hållbar utveckling i landet.

Stater och jurisdiktioner utifrån skatt

Exkluderingskriteriet omfattar stater/jurisdiktioner som inte anses uppfylla grundläggande standarder för skatteförvaltning och för att inte motverka skatteflykt. Stater/jurisdiktioner med denna bedömning motverkar en hållbar utveckling och anses inte agera ansvarsfullt. En delmängd av staterna/jurisdiktionerna i listan nedan återfinns även på EUs förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet. EU:s förteckning uppdateras normalt halvårsvis.

- **Antigua och Barbuda**
- **Amerikanska Jungfruöarna**
- **Amerikanska Samoa**
- **Anguilla**
- **Belize**
- **Brittiska Jungfruöarna**
- **Fiji**
- **Guam**
- **Palau**
- **Panama**
- **Ryssland**
- **Samoa**
- **Seychellerna**
- **Trinidad och Tobago**
- **Vanuatu**

Statligt kontrollerade noterade ryska bolag samt bolag som kontrolleras av ryska oligarker

Utifrån Rysslands militära invasion av Ukraina, brott mot folkrätten och kränkning av mänskliga rättigheter exkluderas noterade ryska bolag som kontrolleras, via majoritetsäggande, av ryska staten och/eller regioner i Ryssland (ryska "subyekty federatsii"). Dessutom exkluderas enskilda noterade bolag som kontrolleras av ryska oligarker.

Exkludering av dessa ryska bolag påverkar enbart Länsförsäkringar Fondförvaltning då två av de egna fonderna har tillväxtmarknader som strategi.⁶

- **Aeroflot**
- **Alrosa**
- **Bashneft**
- **Evrax Plc Public Joint Stock Company Gazprom**
- **Gaz Capital S.A.**
- **Gaz Finance PLC**
- **Public Joint Stock Company Gazprom**
- **Public Joint Stock Company Gazprom Neft**
- **Public Joint Stock Company Inter RAO UES**
- **Public Joint Stock Company Lukoil**
- **Public Joint Stock Company Mining and Metallurgical Company Norilsk Nickel**
- **Public Joint Stock Company Rosneft Oil Company**
- **Public Joint Stock Company Tatneft**
- **Public Joint Stock Company Transneft**
- **Polymetal International Plc**
- **RusHydro**
- **Rosseti, Public Joint Stock Company**
- **Rostelecom (Russia)**
- **Sberbank**
- **Sovcomflot**
- **Surgutneftegas Public Joint Stock Company**
- **United Aircraft Corporation**
- **United Company RUSAL**
- **VTB Bank**

Ryska bolag på EU:s sanktionslista

- **Arzamas Machine Building Plant OJSC**
- **Avangard JSB**
- **Balashikha Casting-Mechanical Plant OAO**
- **Bank Otkritie Financial Corp. PJSC**
- **Barnaultransmash Holding Co.**
- **Alrosa**
- **National Helicopter Center Mil & Kamov JSC**
- **BETO OAO**
- **Sberbank**
- **Sovcomflot**
- **United Aircraft Corporation**
- **Chelyabinsk Forge & Press Plant PJSC**
- **CREDIT BANK OF MOSCOW PJSC**
- **EvraxHolding Finance LLC**
- **Hydromash OJSC**
- **ILYUSHIN Aviation Complex PJSC**
- **Institute of Applied Physics JSC**
- **KAMAZ PTC**
- **Kazan Helicopters PJSC**
- **Kolomensky Zavod PJSC**
- **Krasnogorsk Zverev Plant**
- **Machine Building Plant Arsenal OJSC**
- **Mikron PJSC**
- **Mostotrest PJSC**
- **Nizhnekamskshina PJSC**
- **NPO Kurganpribor AO**
- **Positive Group PJSC**
- **Promsvyazbank PJSC**
- **Ratep JSC**
- **ROSBANK PJSC**
- **Rostov Helicopter Production Complex Rostvertol PJS**
- **Saratov Oil & Refinery PJSC**
- **Sberbank Capital LLC**
- **Sberbank CIB JSC**
- **Sovcombank PJSC**

⁶ I LFs Tillväxtmarknadsfonder har bolag som bedöms kontrolleras av den ryska staten identifierats. Tillgångarna är värderade till noll och inga nya investeringar kommer genomföras i de ryska exkluderade innehaven som listas ovan. Avyttring av innehaven är beroende av möjligheten att legalt och praktiskt kunna genomföra transaktioner av ryska tillgångar på marknaden.

- **Sstroytransgaz OJSC**
- **Tupolev PJSC**
- **UEC-Kuznetsov PJSC**
- **UEC-Saturn PJSC**
- **VTB Bank**
- **Ural Airlines JSC**
- **V. A. Degtyarev Plant OJSC**
- **Voronezh Aircraft Construction Co.**
- **Vostochnaya Stevedoring LLC**
- **VTB Bank OJSC (Voronezh Branch)**
- **Zavolzhsky Crawler Vehicle Plant JSC**
- **Zvezda PJSC**